

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancti Agobardi Archiepiscopi Lvgdvnensis Opera

Agobardus <Lugdunensis>

Parisiis, 1666

Elogia

urn:nbn:de:hbz:466:1-14678

ELOGIA

DE AGOBARDO.

*EX EPISTOLA LUDOVICI
& Lotharij AA. prefixa Concilio
Paris. anni DCCCXXIX.*

TERTIO verò apud Lugdunum;
ubi AGOBARDVS, Bernardus,
Andreas, Benedictus, Agericus, cum
suffraganeis suis, similiter conveniant.

*EX PRÆCEPTO HLVDOVVICI
& Hlotarij Impp. pro monasterio Be-
sensi, quod editum est à clariss. Viro
Domno Luca Dacherio in Tomo I. Spi-
cilegij pag. 507.*

SED & constitutionis Cartulam,
quam ipse (id est, Albericus Epis-
copus Lingonensis) unà per consensum
Metropolitani sui AGOBARDI Ar-
chiepiscopi, & suffraganeorum suorum,
necnon & Cleri sibi subjecti, & quorun-
dam laicorum nobilium confirmaverat,
nobis ostendit &c. --- Actum anno ab

Incarnatione Domini octingentesimo
xxx. Indictione viii. Epacta xv.

*EX CARTA ALBERICI EPIS-
copi Lingonensis pro eodem monasterio,
edita ab eodem Dacherio pag. 509.*

IDE O Q V E per consilium Archiepis-
copi nostri AGOBARDI , & con-
sentientibus Coëpiscopis nostris , nec-
non & piissimis nostris Principibus , seu
omni Clero , necnon & omnibus fidel-
ibus Ecclesiæ nostræ ; addidimus de epis-
copatu nostro villas his nominibus &c.
---- *Infrà: Actum Lingonis civitate pu-
blica. In Christi nomine AGOBAR-
DVS Lugdunensis Ecclesiæ Archiepis-
copus subscripti.*

*EX PRÆCEPTO LUDOVICI
Pij Imperatoris pro monasterio Ania-
nensi , quod ab eodem Dacherio editum
est in Notis ad Guibertum Abbatem B.
Mariæ de Novigento pag. 623.*

PROXIME' accidit AGOBAR-
DVM Archiepiscopum ad no-
stram devenisse præsentiam , indicans
nobis quomodo eo præfente & Nibridio

Archiepiscopo , sine mora omnes pari
consensu Tructesindum super vos elegis-
setis Abbatem.

*Vetus auctor vitæ Ludovici Pij Impera-
toris , ad annum D C C C X X X V .*

TRANSSEGIT ergo Imperator maximam partem hiberni temporis Aquisgrani ; indéque profectus est ad Theodonisvillam ante Natalem Domini ; ubi etiam populus , cui præceptum fuerat , advenit . Vbi consistens , contra quosdam Episcopos de sui dejectione conquerebatur . Sed quum quidam in Italiam configissent , quidam vocati obedire noluissent , solus Ebo eorum qui impetebantur affuit . Qui quum rationis reddendæ causa super talibus urgeretur , caufabatur se solum relictis omnibus , in quorum præsentia hæc facta fuerant , urgeri . At verò ceteri Episcopi , quum obtenderent necessitatem præsentiaæ , excusarent autem voluntatem innocentiæ ; idem Ebo tandem molestè ferens talibus extædiari , consilio petito aliquorum Episcoporū , ipse in se quandam confessionem prædicavit ; confirmavítque se & indignum sacerdotio ; & irre-

vocabiliter eo abstinere iudicavit. quod
& Episcopis & per eos Imperatori con-
tradidit. Quo facto, AGOBARDVS
Lugdunensis Archiepiscopus, qui evo-
catus ad satisfactionem venire distulit,
quam ter esset evocatus, ab Ecclesiæ
præsulatu semotus est, ceteris, ut dixi-
mus, in Italiam fugientibus.

Idem auctor ad annum DCCCXXXVI.

PROXIMVM huic Placito Con-
ventum Imperator in pago Lugdu-
nensi habuit tempore æstiuo, in loco qui
vocatur Stramiacus, cum Pipino & Lu-
dovico filiis. Nam quod Lotharius non
affuit, invalentia ægritudinis supradictæ
obfuit. In quo causam Ecclesiarum Lug-
dunensis atque Viennensis vacantium
ventilari fecit; eò quod Episcopi du-
dum illarum, AGOBARDVS quidem
jussus ad rationem non venerit redden-
dam, Bernardus antem Viennensis af-
fuerit quidem, sed rursus fugam inierit.
Sed hæc quidem res imperfecta reman-
fit, propter absentiam, ut prædictum
est, Episcoporum.

VVALFRIDI STRABI VERSVS
ad Agobardum Episcopum
Lugdunensem.

DVM vix ter senos habuissem tēporis annos,
Ad vos nomen ijt, ô Pater alme, meum.
Pervenisse scio, quando rescripta recepi,
Quæ magni nobis instar amoris erant.
Si meministis enim, quia nam meminisse potestis,
Gaudeo, & ut memores sitis ubique rogo.
Ipse amor ardet adhuc animis, viget ipsa volūtas
Visendi temet, atque tuo ore frui.

* f. colens. *Æthiopum* si regna * calens, si rura Sabæa
Liquit Regina, ut Salomona petat;
Cur nos non potiùs, quibus altera regna parātur,
In solo auctoris semper amore sumus?
Nam, fateor, si certa mihi nunc optio detur
Vt capiam mundi dona vel ingenij;
Otia liberiùs verum secura sciendi
Aurea quām secla, sed peritura, sequar.
At de flore novo, qui vos penēs ortus odorem
Prodit ubique sui, hæc loca rumor alit.
Flora venit quondam, dum singula quæq; deorū
Sunt affata jugis prata thymūmque gerens.
Huic Floro meliùs sententia Christicolarum
Attribuit quidquid dogmate & ore viret.
Nam hic Florus florē sequitur de germine Iesse,
Et tradit quod amans attulit ille homini.
Quæ tam segnis erit, donis ingrata supernis,
Quæ se hoc non sponte nectare pascat apes?
Floreat haud flaccens hic flos, & florea flagrans
Spiramenta ferat semper ubique Deo,
Donec in astriferas porrecta cacumina sedes

VS
Cedant ambrosiae, rosa, lilia, spica, crocusque,
Suavia cuncta simul. Hujus amor placeat.
Hoc fruar, hoc utar, fovear, delecter, abundem;
Auditu & visu hujus alar, docear.
Det quandoque Deus nos mutua dona vicissim
Impertiri. Aliquid pars utriusque metet.
Munere divino precor o sine fine valete,
Mittentes vestrae dulcia scripta vicis.

*Ado Viennensis in Chronico,
ad an. D C C C X.*

BERNARDVS Viennensis Episco-
pus erat, & Leidradus Lugdunensis,
qui initio imperij Ludovici Imperatoris
Suessonis monasterij locum petiit; & in
loco ejus AGOBARDVS ejusdem Ec-
clesiae Coepiscopus, consentiente Impe-
ratore & universa Gallorum Episcopo-
rum synodo, Episcopus substitutus est.
Quod quidam defendere volentes, di-
ixerunt eundem venerabilem Agobar-
dum à tribus Episcopis in sede Lugdu-
nensi, jubente Leidrado, fuisse ordina-
tum. Sed canonica auctoritas est in una
civitate duos Episcopos non esse, nec vi-
vente Episcopo successorem sibi debere
eligere; ac idcirco ulla quacunque causa
regulæ Ecclesiae præteriri in tanto ordi-
ne fixæ non debent.

Idem auctor ad an. D C C C X V.

BERNARDVS adhuc & AGO. BARDVS Viennensem Ecclesiam regebant. Qui ambo apud Imperatorem delati, desertis Ecclesiis in Italiam ad filium Imperatoris Lotharium se contulerunt; & postmodum, piis Imperatoribus agentibus, Agobardus Lugdunensem, Bernardus Viennensem sedem recipit. Post pauculos annos Agobardus apud Sanctonas in expeditione regia positus defungitur.

Flodardus lib. i i. Hist. Rem. cap. xx.

ANNO Incarnationis Dominicæ octingentesimo tricesimo quarto Lotharius territus conventu fratrum suorum ac plurimorum fidelium patris Imperatoris, fuga lapsus, patrem suum adhuc ab ingressu Ecclesiæ sequestratum dimisit. Cum quo inter alios etiam quidam Episcopi, fautores ipsius in adversitate patris sui, relicti contra sacras regulas sedibus suis, perrexerunt, Iesse videlicet Ambianensis, & Hereboldus Antisiodorensis, AGOBARDVS Lugdunensis, & Bartholomæus Narbonensis Episcopus.

Ex Chronico

Ex Chronico Hugonis Flaviniacensis.

LEIDRADS verò in initio imperij Ludovici Imperatoris Sueffionense monasterium petiit; & in loco ejus AGOBARDVS substituitur ejusdem Ecclesiæ Chorepiscopus, consenteiente Imperatore & omni Gallicanorum Episcoporum synodo. Quod quidam defendere volentes, dixerunt eum à tribus Episcopis in sede Lugdunensi jubente Leidrado fuisse ordinatum. Hic igitur Agobardus & Bernardus Vienensis apud Ludovicum accusati, deseritis Ecclesiis in Italiā ad Lotharium se contulerunt. Sed agentibus piis Imperatoribus uterque sedem suam recepit. Et post paucos annos Agobardus apud Sanctonas in expeditione regia defungitur.

Ex eodem Chronico, ad annum

D C C C X L I.

EODEM anno AGOBARDVS
Lugdunensis Episcopus obiit.

Ex Chronico S. Benigni Divionensis

edito à R. P. Phil. Labbeo, ad

an. D C C C X L.

HOc anno, sanctæ memoriae
AGOBARDVS Lugdunensis
Episcopus obiit VIII. Idus Iunij.

Ex Martyrologio Ecclesiae Lugdunensis.

viii. Idus Iunias.] Lugduni, AGOBARDI Episcopi & Confessoris, vulgo
S. Agobo.

*Ex Martyrologio MS. Monasterij
sancti Claudij.*

viii. Idus Iunij. Depositio beati
AGOBARDI Lugdunensis Episcopi.

DE LEIDRADO.

*Theodulfus Aurelianensis in Parænesi ad
Iudices.*

HÆSERAT hac nobis LAIDRA-
DVS forte sodalis,
Cederet ut magn⁹ hoc revelāte labor.
Noricus hunc genuit. Hunc tu Lugdune
futurum
Pontificem speras relligionis ope.
Arte cluit, sensuque viget, virtute re-
dundat.
Cui vita ad superam transitus ista
manet.

Ex Præcepto Ludovici Pij Imp. pro Ecclesia Matisconensi, apud Severium in Episcopis Matisconensibus Num. XVII.
§. I V.

Nos interea Missum nostrum venerabilem LEIDRADVM Archiepiscopum ad hanc rem investigandam & diligenter inquirendam misimus; & inventit quod per justitiam prædictæ Ecclesiæ, juxta divisionem quæ dudum facta est, esse debebat. Qui rediens, nobis renuntiavit hanc rem ita se habere sicut prædictus Episcopus afferebat.

*Alcuinus in epistola LXIX. ad fratres
Lugdunenses.*

Religiosæ in Christo conversationis vestræ per LAIDRADVM electum Pontificem laudabilem audiens sollicitudinem, magno esse me gaudio delibutum fateor.

*Idem in Praefatione librorum adversus
Elipantum Toletanum.*

Dominis in Christi caritate venerabilibus, atque dilectissimis, LEIDRADO Episcopo Lugdunensi, & Nefridio Episcopo Narbonensi, & Benedicto Abbatii &c. humillimus sanctæ Ecclesiæ filius Albinus salutem.

*Ex Confessione fidei Felicis Orgellitanæ
sedis Episcopi.*

Secundum quod & venerabilis Dominus LAIDRADVS Episcopus nobis in Orgello pollicitus est.

*Ex Testamento Karoli Magni Imp.
apud Eginhardum.*

Episcopi, Hildebaldus, Riculfus, Arnulfus, VVlfarius, Bernuinus, LAIDRADVS, Ioannes, Theodulfus, &c.

*Ado in Martyrologio, xviii.
Kal. Octobris.*

Post multa verò curricula annorum, gloriofissimo Carolo Francis imperante, contigit legationem Francorum feren-tes illustres ac sapientia circumspetos Legatos transitum per Africam fecisse. Hi cùm Carthaginem dirutam, & loca venerabilia sanctorum martyrum, revertentes à Rege Persarum Aaron, qui ex-cepta India totum penè tenebat Orientem, vidissent, facile sibi conciliato Principe, ac favorem in re tali præstan-te, pro magno munere rogaverunt ut ossa B. Cypriani eis ferenda permitteret. Quod ille non magni ducens, postulata concessit, utque pio Imperatori, cuius gratiam omnium, qui in toto terrarum orbe erant, Regum amicitiae præpone-

ret, ipsi ea ferrent, libenter assensit.
Cumque venerabiles Legati ingentia
dona, martyrum scilicet reliquias feren-
tes, (nam & beati Sperati martyris
membra, qui unus fuit ex illis duodecim
clarissimis martyribus Scillitanis, caput
etiam martyris gloriosi Pantaleonis, se-
cum cum beatis ossibus Cypriani habe-
bant) reverterentur, prosperis usi velis,
tandem pervenerunt Arelatem; ubi sa-
cra martyrum membra signata interim
relinquentes, legationem suam Impe-
ratori renuntiare festinarunt; & inter
alia, de sanctorum reliquiis ab Africa
deportatis ejus animum attollunt. Vnde
ille plurimum laetus, eas tamdiu apud
Arelatem digna veneratione servare jus-
sit, donec ipse magno aliquo opere in
regno suo templum conderet, ubi tam
preciosum pignus ingenti cultu & orna-
tu reponeret. Sed emergentibus causis,
dum opus tardius construitur, occasio-
nem nactus LEIDRADVS venerabilis
Lugdunensis Episcopus Imperatorem
rogavit ad civitatem suam deferre beata
ossa martyrum ei licere. Annuit Impe-
rator. Et dum is ocyus votum suum pius
perficit, cum honore infra civitatem
Lugduni deportata sunt; ibique in ma-

jori Ecclesia beati Iohannis Baptiste ac
sancti martyris Stephani ad defensio-
nem civium, Deo id misericorditer ope-
rante, sanctus Episcopus reliquias glo-
riosorum martyrum in praedicta Eccle-
sia post venerabile altare decentissima
sepultura recondidit, ac posteris civibus
suis profuturas honorabiliter commen-
davit. Sed post, interposito tempore,
regnante gloriose Rege Carolo Ludo-
vici Imperatoris filio, iterum reliquiae
beati Cypriani ad monasterium novum
quod idem Rex augustus construxit in
Compendio Palatio suo, eo jubente
translatæ sunt.

Idem in Chronico, ad annum DCCCX.

Bernardus Viennensis Episcopus erat,
& LEIDRADVS Lugdunensis, qui
initio imperij Ludovici Imperatoris
Suectionis monasterij locum petiit; & in
eius loco Agobardus &c. *Vide supra in-*
ter elogia Agobardi.

Hugo Abbas Flaviniacensis in
Chronico.

Post Adonem Hilduinus nepos ejus
Lugdunensem Ecclesiam paululum non
Episcopus tenuit; & abscedens, Lirinis
monachus factus est. Post quem Lugdu-
nensem Ecclesiam LEIDRADVS

suscepit, honori Reipublicæ utilis.

LEIDRADVS verò in initio impe-
rij Ludovici Imperatoris Sueßionense
monasterium petiit, & in loco ejus Ago-
bardus substituitur.

|||||

DE AMVLONE.

*Auctor brevioris Chronicis S. Benigni
Divionensis.*

DCCCXL. Hoc anno sanctæ memo-
riæ Agobardus Lugdunensis Episcopus
obiit viii. Idus Iulij. AMOLO præ-
fati Episcopi Diaconus ordinatur Epis-
copus Lugdunensis xviii. Kalendas
Februarias.

*Hugo Abbas Flaviniacensis in Historiæ
suæ collectaneis.*

Post Agobardum AMOLO quoque
Lugdunensium Episcopatum suscepit.
cujus auctoritas & amor Caroli Regis
erga eum multùm valuit sancto Papæ
Leoni, ut ipse Leo testatur in epistola
ad eum missa.

*Lupus Abbas Ferrariensis in epistola LXXX.
ad Vſuardum Abbatem.*

Non estis obliti quemadmodum vo-

i iiii

bis, præsentibus majoribus Ecclesiæ ve-
stræ, constitutum synodi decretumque
Metropolitani AMVLI ostenderim su-
per Presbytero Godelgario &c.

*Idem in epistola XXXI. ex parte VVeni-
lonis & Gerardi.*

Reverentissimo & clarissimo Præsuli
AMVLO Guenilo Episcopus & Gherar-
dus Comes perpetuam salutem. MVLTA
& magna iussu Domini nostri Regis, &c.
*De Episcopis Augustoduni & Cabillone or-
dinandis.*

*Flodoardus libro III. Historiae Remensis,
cap. XXI. de Hincmari ad Amolonem
epistolis.*

AMVLO Lugdunensi. De placito
quod habuerat cum Rege, regnique
primoribus, & de Iudæorum in hoc re-
gno statu.

ITEM de Synodo à tribus Regibus
condita, & de Ebone præcessore ipsius,
& aliis nonnullis. in qua eum carissimum
& unanimem sibi patrem se habere sig-
nificat.

ITEM. De Lothario Rege, & aliis
quibusdam rebus. in qua se filium dile-
ctionis ipsius appellat.

ITEM. De Gothescalci vita vel con-
versatione, prædicatione, deprechen-

fione , atque condemnatione, rei veritatem exponens.

Ioannes Tritheimius de Scriptoribus Ecclesiasticis. inter alia.

HAMVLVS Episcopus Lugdunensis, vir in divinis scripturis studiosus , tam Hebraïca quam Latina lingua clarus , scripsit non contemnendæ lectionis opuscula, de quibus legi opus insigne ad Carolum contra Iudeos , *Detestanda Iudeorum* , &c.

A M O L O N I S præterea mentio fit in Caroli Calvi cap. vi. in villa Sparmaco , & in Ioannis VIII. epistola CLXIII. & apud alios. sed nusquam illiustrior , quam apud Lugdunenses ipsos , qui SANCTI eum titulo exornant in Martyrologio , aliisque monumentis Basilicæ Ireneæ.

.....

DE FLORO.

Vandalbertus in Præfatione sui Martyrologij.

TN quo opere quia solemnum di-
rum certissima comprehensio non
leviter nec facilè pro librorum varietate

constabat , ope & subsidio præcipue
usus sum sancti & nominatissimi FLORI
Lugdunensis Ecclesiæ Subdiaconi ; qui
ut nostro tempore revera singulari stu-
dio & assiduitate in divinæ Scripturæ
scientia pollere , ita librorum authenti-
corum non mediocri copia & veritate
cognoscitur abundare.

*Sigebertus in libro de Scriptoribus
ecclesiasticis.*

Florus epistolas Pauli ex integro ex-
posuit : qui nihil à se dicens , sed omnes
Augustini libros revoluens , & capitula
epistolarum Pauli ab Augustino diversis
locis exposita recolligens , ipsa capitula
exposita restituit ordini epistolarum ;
annotans singulos Augustini libros , in
quibus ea capitula exposita erant . & sic
novo & mirabili studio , de alieno labore
magnum sui operis volumen edidit .

*Ioannes Trithemius in libro secundo de viris
illustribus Ordinis S. Benedicti cap. XLIV.*

Florus monachus S. Trudonis Leo-
diensis diœcesis , vir in divinis scripturis
studiosissimus , & satis eruditus , librorum
sancti Augustini amator præcipuus , de
quibus sententias suo congruentes pro-
posito collegit . Omnes epistolas beati
Pauli Apostoli ita magnifice exposuit ,

ut Augustini opus in toto videatur. Ni-
hil enim de suo inferuit. Alia quoque
nonnulla edidit, quæ ad notitiam meam
non venerunt.

*Matthæus Vestmonasteriensis ad annum
DCCCLXXXIII. loquens de Ioanne Scoto.*

Scripsit enim contra eum quidam
Florus, qui & ejus scripta depravando
damnavit.

*Jacobus Sirmundus in Notis ad Avitum
Viennensem Episcopum.*

Hæc porrò FLORI Magistri, sic
enim appellatus est, expositio in episto-
las S. Pauli ex decem omnino Patribus
delibata est, Cypriano, Hilario, Am-
brosio, Paciano, Hieronymo, Ephrem
diacono, Paulino, Leone Papa, Ful-
gentio, & Avito. Post hunc librum, se-
quitur in eodem codice Carthusiæ liber
II. Flori ejusdem, de Missa, & de aliis
quibusdam ecclesiasticis institutionibus.
In alio verò ejusdem Bibliotheca volu-
mine, operibus Irenæi præfixa est Flori
Præfatio, cum epistola Agobardi. Ejus-
dem præterea Flori est liber adversus
Ioannem Scotum, qui Ecclesiæ Lugdu-
nensis nomine est editus, & sermo de
prædestinatione, quem integrum reci-
tat Hincmarus in præfatione posterio-

ris operis contra Gothescalcum. De
Floro denique , ne cetera persequar,
Vvalafridi Strabi extant versus ad Ago-
bardum eundem Episcopum Lugdunen-
sem , & inter Agobardi opuscula , Ago-
bardi ipsius & Flori nomine inscripta
epistola ad Bartolomæum Episcopum.
Erat enim Diaconus Ecclesiæ Lugdu-
nensis , & Agobardo , ut apparet , fa-
miliaris.

*Illustissimus Vir Petrus de Marca Ar-
chiepiscopus Parisiensis in libro viii. De
Concordia Sacerdotij & Imperij cap.
x i v.*

In quo non folis conjecturis agen-
dum, cùm habeamus disertum Flori Ma-
gistri testimonium. Florebat hac ætate
auctor iste , à Vvalfrido Strabone valde
laudatus : qui sententiam suam de ele-
ctionibus in Fragmento quodam descri-
psit circiter annum DCCCXX. quod
edidit Papirius Massonus , & ex eo Illu-
strissimus Baronius.

*Vide Clariß. Virum Petrum Franciscum
Chiffletum Presbyterum è Soc. IESV in
Notis ad Ferrandum pag. 272. 273. 322. &
seq. & Notas ad Lupum Ferrariensem
pag. 406. & 501.*